

Aan

De voorzitter van het Bestuurscollege van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius

Contactpersoon	Telefoonnummer
Thijs Slippens (Cft)	+5999 461 9081
Datum	E-mail
15 juli 2011	info@cft.an
Ons kenmerk	Uw kenmerk
Cft 201100509	
Pagina	Bijlagen
1/9	1

Onderwerp

Advies eerste uitvoeringsrapportage Sint Eustatius 2011

Geachte heer Berkel,

Inleiding

Conform de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet FinBES) dient een openbaar lichaam uiterlijk drie weken na afloop van een kwartaal een uitvoeringsrapportage –mogelijk vergezeld van een begrotingswijziging- in bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Dit geschiedt door tussenkomst van het Cft. De verantwoordelijkheid voor de juistheid en de volledigheid van de ingediende cijfers ligt bij het Openbaar Lichaam Sint Eustatius. De toetsing door het Cft vindt plaats op basis van de verstrekte informatie.

Belangrijkste conclusies

Op basis van de door u ingediende 1^e uitvoeringsrapportage 2011, komt het Cft tot onderstaande belangrijkste opmerkingen:

- Het Openbaar Lichaam Sint Eustatius geeft aan dat zij, ondanks een tekort in het 1^e kwartaal 2011 van circa USD 630.000, verwacht ultimo 2011 op een positief resultaat van circa USD 580.000 uit te komen. Het Cft kan deze prognose op basis van het aangeleverde cijfermateriaal niet berekenen.
- Het Cft kan de ingediende concept begrotingswijzigingen niet op waarde schatten. Het Cft verzoekt de Eilandsraad van Sint Eustatius daarom kennis te nemen van de opmerkingen van het Cft en op korte termijn de officieel goedgekeurde begrotingswijzigingen (inclusief een gedegen toelichting) conform de Wet FinBES bij de minister van BZK in te dienen.

Deze conclusies zullen hieronder nader worden toegelicht. De overige conclusies en aanbevelingen, inclusief de toelichtingen daarop, treft u aan in de bijlage.

**College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius
en Saba**

De Rouvilleweg 39
Curaçao

Telefoon (+5999) 461 9081
Telefax (+5999) 461 9088
E-mail info@cft.an
Internet www.cft.an

Toelichting

Begrotingsuitvoering 2011

De goedgekeurde begroting voor het jaar 2011 van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius bedraagt circa USD 12,5 mln (ANG 22,4 mln). Dit is conform de brief van BZK aan u d.d. 28 februari 2011 (kenmerk: 2011-2000025731).

In de aanschrijving van de eerste uitvoeringsrapportage 2011 is in bijlage A dit bedrag opgenomen in de kolom 'goedgekeurde begroting 2011 (in USD)'. Dit bedrag vormt het uitgangspunt waartegen de gerealiseerde dan wel geprognosticeerde inkomsten en uitgaven per kwartaal dienen te worden afgezet.

In de door u aangeleverde bijlage A geeft u echter een vastgestelde begroting van ruim USD 15 mln aan. In de tekstuele toelichting geeft u aan dat dit te maken heeft met de doorberekeningen van de kostenplaats DROB en het saldo van de bedrijfsmatige activiteiten. In de toelichting op de cijfers is aangegeven hoe de totale baten en lasten van de gewone dienst en de verdeeldienst tezamen (USD 15 mln) worden teruggerekend naar de goedgekeurde begroting 2011 (zijnde het saldo van de gewone dienst, USD 12,5 mln). U geeft tevens aan dat de goedgekeurde begroting 2011 daarmee ongewijzigd is. Door deze aanpassing in de bijlage A geeft uw rapportage echter niet sec de totale baten en lasten van de gewone dienst weer. Daarnaast is het niet eenvoudig om op deze wijze inzicht te krijgen in de mutatie van de realisatiecijfers over het 1^e kwartaal 2011 ten opzichte van de oorspronkelijke begrotingsstand per (sub)functie. Specifiek voor de afwijkingen ten opzichte van de goedgekeurde begroting is een toelichting noodzakelijk, zodat het Bestuurscollege inzicht in die wijzigingen krijgt en daarmee ook de mogelijkheid heeft daarop te kunnen bijsturen. Het Cft verzoekt u derhalve om voor de volgende uitvoeringsrapportage de aanschrijving als uitgangspunt te hanteren en de realisatiecijfers af te zetten tegen de goedgekeurde begroting 2011 (inclusief eventuele door BZK geaccordeerde begrotingswijzigingen).

Het Openbaar Lichaam Sint Eustatius geeft aan (op basis van de hierboven aangegeven cijfers) in het eerste kwartaal een tekort te hebben van circa USD 630.000. In dit bedrag is rekening gehouden met het feit dat er voor een bedrag van ruim USD 0,1 mln nog een aantal facturen niet zijn ontvangen. In de toelichting staat aangegeven hoe dit tekort precies is opgebouwd. De meevaller aan de lastenkant is niet voldoende om de tegenvallende baat te compenseren. In de uitgebreide toelichting staan de begrote en gerealiseerde baten en lasten en de daar optredende over- dan wel onderbestedingen door elkaar gepresenteerd. Dat maakt een eenduidige interpretatie van het gepresenteerde resultaat zeer lastig.

Op jaarbasis verwacht Sint Eustatius dat het resultaat bijtrekt en daarmee op een positief resultaat van circa USD 580.000 uit te komen. Op basis van de huidige ingediende bijlage A en de daarbij bijbehorende toelichting is niet op te maken welke bedragen al dan niet nog tot besteding komen in 2011 en hoe de prognosebedragen voor het tweede, derde en vierde kwartaal zich verhouden tot de gerealiseerde bedragen in het eerste kwartaal.

Er is niet altijd sprake van een aansluiting tussen totaalbladen en detailbladen. Zo bedraagt bijvoorbeeld de totaal gerealiseerde uitgaven volgens de detailbijlagen van bijlage A USD 3.019.302, terwijl het totaalblad van bijlage A uitgaat van een totaal van USD 3.115.741. Dit komt waarschijnlijk omdat de diverse totaalbladen handmatig en onafhankelijk van elkaar worden ingevuld.

Uit de GMB-rapportage van het Cft blijkt overigens dat de totale uitgaven (in termen van liquide middelen) bijna USD 3,3 mln bedragen. Afgezet tegen de door Sint Eustatius opgegeven uitgaven (in termen van lasten) van USD 3.115.741 betekent dit dat er bijna USD 0,2 mln meer is uitgegeven dan er verantwoord is als lasten. Voor wat betreft de inkomsten geldt dat uit de GMB-rapportage over het eerste kwartaal 2011 blijkt, dat er bijna USD 0,9 mln meer is binnengekomen dan er aan baten is verantwoord.

Over het eerste kwartaal 2011 is sprake van een toename aan liquide middelen van USD 593.239. Het Cft heeft uit de GMB rapportage kunnen achterhalen dat in januari 2011 sprake is geweest van een terugstorting van USD 527.405 en dat er in februari 2011 een bedrag van USD 518.725 is ontvangen van het RCN. Niet bekend is of het bedrag van USD 527.405 in 2010 is opgenomen als begrotingslast en uitgave. Tevens is uit de GMB rapportage niet zichtbaar waar het bedrag van USD 518.725 voor bestemd is danwel of deze reeds is uitgegeven en waarvoor.

Begrotingswijzigingen

In de rapportage is een aantal concept begrotingsmutaties voor het eerste kwartaal van dit jaar opgenomen. Deze begrotingswijzigingen dienen echter gebaseerd te zijn op de vergelijking tussen de goedgekeurde begroting 2011 (USD 12,5 mln) en de realisatiecijfers over het eerste kwartaal. Dit is nu niet het geval. Het Cft kan daardoor de ingediende begrotingswijzigingen niet op waarde schatten.

Zoals vermeld onder de paragraaf begrotingsuitvoering heeft het handmatig invoeren van mutaties in de diverse rekenbladen ook (rekenkundige) gevolgen voor de begrotingswijzigingen. Zo constateert het Cft in de door u gepresenteerde kolom '1^e BW' uit bijlage A bij functie 220 Zeehavens een tikfout, die aanzienlijke consequenties heeft. Het minteken is namelijk per abuis vergeten, waardoor de nieuwe stand van de begroting inclusief de wijzigingen aan de inkomstenkant fors lager uitpakt dan nu wordt gepresenteerd. Of er op andere functieniveaus ook sprake is van rekenfouten is niet uit te sluiten.

Verder constateert het Cft dat bij de meerjarige doorwerking van de begrotingswijzigingen het totaalsaldo is opgenomen (dus de oorspronkelijke begrotingsstand inclusief de mutatie). De meerjarige doorwerking dient echter alleen het bedrag van de mutatie te bevatten. Het Cft wil opmerken dat niet elke voorgestelde begrotingswijziging een meerjarige doorwerking hoeft te hebben. Het Cft kan zich voorstellen dat om specifieke redenen alleen voor het lopende jaar 2011 een mutatie dient plaats te vinden, maar dat dit meerjarig geen consequenties heeft. Het Cft verzoekt Sint Eustatius om op korte termijn –rekening houdend met bovenstaande opmerkingen- de officiële begrotingswijzigingen (inclusief een gedegen

Kenmerk
Cft 201100509
Blad
4/9

toelichting) conform de Wet FinBES bij de minister van BZK in te dienen. U dient hierbij gebruik te maken van de realisatiecijfers over het 1^e kwartaal 2011 en deze samen met de prognose over de navolgende kwartalen af te zetten tegen de oorspronkelijk goedgekeurde begroting 2011.

Conclusie

De gegevens uit deze uitvoeringsrapportage lenen zich onvoldoende om begrotingswijzigingen op te baseren. Het overzicht is incompleet, zoals bijvoorbeeld blijkt uit de discrepantie met de gegevens uit het geïntegreerd middelenbeheer. Tevens wordt in de huidige uitvoeringsrapportage niet aangegeven hoe het in het eerste kwartaal 2011 ontstane tekort van circa USD 630.000 in het restant van het jaar wordt ingelopen en of aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. U wordt geadviseerd bij het opstellen van de definitieve begrotingswijzigingen deze analyse tot stand te brengen om daardoor de eilandsraad een zo volledig mogelijke begroting voor te leggen.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het Cft gaarne bereid die te geven.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Namens deze,
De secretaris van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

drs. C. van Nieuwamerongen

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De gedeputeerde Financiën van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius
De eilandsecretaris van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius
Het hoofd Financiën van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius

Bijlage

Hieronder staan de overige opmerkingen weergegeven, die het Cft heeft n.a.v. de door u ingediende eerste uitvoeringsrapportage over 2011.

Algemeen

Op 21 april 2011 heeft het Cft van u een eerste versie van de uitvoeringsrapportage van het 1^e kwartaal 2011 ontvangen. Deze versie is zowel op ambtelijk niveau tussen de medewerkers van het secretariaat Cft en de medewerkers van de afdeling Financiën van Sint Eustatius besproken, als tussen de Collegeleden van het Cft en de leden van het Bestuurscollege van het openbaar lichaam. Gezamenlijk is overeengekomen dat u een aangepaste versie van de eerste uitvoeringsrapportage (over het 1^e kwartaal 2011) zou indienen, inclusief de door het Bestuurscollege ingediende begrotingswijzigingen. Deze aangepaste versie is door u op 31 mei 2011 naar het Cft verzonden met de mededeling dat het officiële besluit spoedig zou volgen. Dit besluit met dagtekening 30 juni 2012 heeft het Cft op 4 juli jl. ontvangen. Het Cft betreurt het zeer dat de beloofde termijnen telkens fors worden overschreden en verzoekt u voor de volgende rapportages uw toezeggingen conform de gestelde termijnen na te komen.

De aangepaste versie van de 1^e uitvoeringsrapportage laat een verbetering zien ten opzichte van de oorspronkelijk ingediende versie. Hoewel de bijlagen vollediger zijn ingevuld, valt het op dat de meeste bijlagen niet aansluiten bij wat in de aanschrijving is gevraagd. Tevens is de aansluiting tussen de achterliggende werkbladen niet te maken. Het Cft verzoekt om voor de volgende uitvoeringsrapportage(s) de bijlagen uit de aanschrijving als uitgangspunt te hanteren en de realisatiecijfers af te zetten tegen de goedgekeurde begroting 2011 (inclusief eventuele door BZK geaccordeerde begrotingswijzigingen).

Personeel

In het overzicht personeel (bijlage B) geeft u aan dat de bezetting in zowel de fte's (full time equivalent) als de aantallen 287,2 bedraagt. Voor wat betreft het *aantal* personeelsleden is dat niet mogelijk. Het Cft verzoekt u daarom om een uitsplitsing in daadwerkelijke fte's en aantallen werknemers. Verder constateert het Cft dat de subtotalen in bijlage B voor wat betreft het Bestuurscollege en de afdeling Interne Zaken niet correct zijn. In totaal is er voor beide afdelingen 9 fte te weinig aan formatie opgenomen. Deze formatieplaatsen kosten op jaarbasis in totaal USD 409.000. Daarmee komt het totaal aan begrote kosten uit op bijna USD 6,9 mln in plaats van de in de bijlage genoemde USD 6,5 mln. Het Cft verzoekt u de betreffende bijlage aan te passen en hiervoor een begrotingswijziging in te dienen. De uitputting van de kosten bezoldiging in het eerste kwartaal blijft overigens volgens de door u aangeleverde cijfers achter bij de prognose, de realisatie is USD 972.000 bij een begroot bedrag van circa USD 1.047.000.

Het Cft verzoekt u om in de volgende rapportage in personeelsbijlage B de realisatie (in USD) per kwartaal op te nemen, evenals –indien mogelijk– de prognose(s) voor de navolgende kwartalen. Dit is van belang vanwege de discussie inzake de hoogte van de pensioenpremies. Het is onduidelijk in hoeverre het Openbaar Lichaam Sint Eustatius

rekening houdt met de juiste percentages in het kader van de pensioenafdracht. Uit de door u verzonden bijlage B blijkt dat voor het werknemersdeel pensioenpremie wordt gerekend met 8%, en voor het werkgeversdeel pensioenpremie met 12%. Dit betreft de percentages zoals die gelden tot en met 2010. Vanaf 2011 is sprake van een wijziging in zowel het werknemersdeel als het werkgeversdeel. Deze gewijzigde percentages leiden tot hogere lasten. Het Cft adviseert u om deze extra lasten te laten calculeren en om middels een begrotingswijziging deze lasten te verwerken.

Financieel beheer

In bijlage C van de aanschrijving uitvoeringsrapportages is de stand van zaken van de prioriteiten van het financieel beheer opgenomen. De toetsing door het Cft vindt plaats op basis van de verstrekte informatie in betreffende bijlage. Op basis van de geleverde informatie heeft het Cft vragen gesteld aan het openbaar lichaam Sint Eustatius. Tijdens het ambtelijk overleg naar aanleiding van de uitvoeringsrapportages heeft Sint Eustatius aanvullende informatie verstrekt over de voortgang van de activiteiten. Het Cft geeft Sint Eustatius in overweging om, conform de gehanteerde werkwijze van het Openbaar Lichaam Bonaire, in het vervolg ook een toelichting op te nemen bij bijlage C. In deze toelichting dient achtergrondinformatie te worden verschaft over de activiteiten die reeds zijn uitgevoerd en nog uitgevoerd moeten worden en dient dieper te worden ingegaan op eventuele knelpunten en de gevolgen hiervan. Ook biedt het de ruimte om nader in te gaan op eventuele maatregelen die het openbaar lichaam moet nemen om de doelen te bereiken.

Naar aanleiding van de geleverde informatie en het ambtelijk overleg, wenst het Cft onderstaande punten onder uw aandacht te brengen.

1. Begrotings- en verplichtingenadministratie

Sint Eustatius rapporteert dat het financiële systeem Key2Finance nu volledig operationeel is. Het doel van dit verbeterpunt is dat er een door het Cft geaccordeerde financiële administratie dient te zijn geïmplementeerd. Er dient te worden vastgesteld of de bedoelde administratie daadwerkelijk en op correcte wijze functioneel is in termen van opzet, bestaan en werking. Het Cft is voornemens dit nog dit jaar te onderzoeken. Hiervoor zal in overleg met Sint Eustatius een plan van aanpak worden opgesteld.

2. Begrotingsuitputtingsrapportages

Vanaf de werking van het nieuwe financieel systeem zullen de openbare lichamen vanaf halverwege het jaar – in aanvulling op de kwartaalrapportages – iedere maand rapporteren over de stand van zaken met betrekking tot de begrotingsuitputting. In de uitvoeringsrapportage meldt Sint Eustatius dat vanaf juli 2011 de maandelijkse rapportages aan het bestuurscollege zullen worden aangeboden. Het Cft ontvangt graag een exemplaar van deze maandrapportages.

3. Planning en control cyclus

Bij de vorige uitvoeringsrapportage heeft Sint Eustatius een planning en control kalender meegestuurd. Hierdoor is goed te monitoren welk product op welk tijdstip moet worden opgeleverd. Het Cft stelt voor dat naast de activiteiten begroting, jaarrekening, administratie en beleid een separate omschrijving voor de activiteiten onder Begrotingswijziging en Uitvoeringsrapportage op te nemen. Hierbij dient Sint Eustatius rekening te houden met de bepalingen in de wet FinBES en de aanschrijving uitvoeringsrapportages. Ook stelt het Cft voor om in de kalender de uitvoeringsverantwoordelijke voor elk specifiek product of subproduct te benoemen.

Reeds in de 2^e uitvoeringsrapportage geeft Sint Eustatius aan dat zij Saba zal benaderen voor hun P&C cyclus om die als voorbeeld te gebruiken. De P&C nota van Saba is ondertussen al vastgesteld door het bestuur. Het Cft dringt er bij Sint Eustatius op aan dit verbeterpunt voortvarend aan te pakken, dan wel conform de verbeterplan systematiek aan te geven wanneer het wordt opgepakt.

4. Prioriteiten 2010

In de uitvoeringsrapportage meldt Sint Eustatius dat de regeling onderhoudsniveau kapitaalgoederen, het auditjaarplan en de regeling grondbeleid uiterlijk eind augustus 2011 in concept bij het bestuurscollege en het Cft zullen worden ingediend. Het Cft verzoekt Sint Eustatius deze deadline nauwlettend te monitoren en bij eventuele vertragingen tijdig de nodige maatregelen te treffen.

5. Prioriteiten 2011

Voor 2011 zijn de volgende verbeterpunten van het financieel beheer vastgesteld:

- (1) uitvoeren van risicoanalyse en het opstellen van risico beleid,
- (2) opzetten van informatie systemen ter naleving van de bepalingen uit de Corporate Governance code,
- (3) implementeren van de Corporate Governance code en
- (4) opvolgen van de aanbevelingen van de externe accountant naar aanleiding van de jaarrekening.

Sint Eustatius heeft in de 1^e uitvoeringsrapportage geen informatie verstrekt over deze verbeterpunten. Het Cft wenst te weten welke specifieke activiteiten zullen worden ondernomen in het kader van deze verbeterpunten en vraagt Sint Eustatius vanaf de 2^e uitvoeringsrapportage 2011 over de voortgang van deze verbeterpunten te rapporteren.

6. *Besluit Begroting en Verantwoording BES*

Het Besluit van 20 mei 2011, houdend de regels voor de begrotings- en verantwoordingsdocumenten voor de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (BBV BES) is op 7 juni 2011 afgekondigd en gaat in per het begrotingsjaar 2012. De BBV BES dient thans te worden ingevoerd en hiervoor zijn middelen beschikbaar gesteld vanuit het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Wel dienen hiervoor plannen te worden ingediend bij BZK om in aanmerking te komen voor de middelen.

Tijdens de workshop financieel beheer van februari 2011 heeft het Cft met de hoofden financiën van de openbare lichamen afgesproken dat het Cft een plan zal opstellen voor de implementatie van de BBV BES. Dit plan is ondertussen afgestemd met het Ministerie van BZK en dient formeel door het bestuurcollege van Sint Eustatius te worden ingediend. Dit plan wordt binnenkort aan het bestuurscollege aangeboden. Het Cft rekent op de medewerking van Sint Eustatius om dit plan spoedig bij het BZK in te dienen waarna de middelen kunnen worden ingezet voor de implementatie van de BBV BES.

Overzicht van projecten binnen samenwerkingsmiddelen

In de aanschrijving bij de uitvoeringsrapportage is Sint Eustatius gevraagd een overzicht te verstrekken van alle projecten die met samenwerkingsmiddelen worden gefinancierd, welk aandeel Sint Eustatius in de initiële investering heeft en wat het meerjarige exploitatiebeslag is op de begroting.

In bijlage D geeft u aan dat bij Sint Eustatius sprake is van een drietal projecten. Het Cft heeft van USONA een overzicht met projecten ontvangen. Volgens deze overzichten zijn er voor Sint Eustatius vijf projecten in 2010 uit het SEI programma goedgekeurd, waaronder twee grote infrastructurele projecten t.w. "Uitbreiding van de Zeehaven" (ANG 7,5 mln) en "Upgrading waste management" (ANG 1,1 mln). Ook is begin dit jaar een aanvang gemaakt met de aanleg van een uitgebreid waterleiding netwerk op Sint Eustatius. De kosten voor dit project bedragen EUR 4,4 mln en worden gefinancierd uit de EU fondsen. Tijdens de laatste Collegereis is er gevraagd om een overzicht van alle reeds lopende of voorgenomen projecten, inclusief (meerjarige) budgettaire belasting. Voor deze projecten zullen meerjarig voldoende middelen beschikbaar moeten zijn, hetzij uit de begroting van het openbaar lichaam, hetzij vanuit Nederland. Voorkomen dient te worden dat investeringen niet geëxploiteerd/onderhouden kunnen worden. Derhalve wil het College de volgende aanbevelingen doen met betrekking tot deze projecten:

- In de 2^e uitvoeringsrapportage 2011 een *volledig* inzicht te bieden in zowel de reeds lopende projecten als de geplande projecten, inclusief de meerjarige budgettaire gevolgen. Daarbij dient Sint Eustatius, zoals nu ook is gedaan voor de projecten 'sociale vormingsplicht' en 'innovatiebureau', per project aan te geven in hoeverre de financiële gevolgen in de (meerjaren)begroting zijn verwerkt;
- In geval de meerjarige financiële gevolgen nog niet zijn verwerkt, dit bij de 2^e begrotingswijziging 2011 alsnog doen, danwel met Nederland hierover (andere) afspraken te maken;

Kenmerk
Cft 201100509
Blad
9/9

- In de toekomst terughoudend te zijn in het aangaan van nieuwe projecten waarvan de meerjarige exploitatielasten niet zijn op te brengen.

Tot slot

Tijdens de Collegereis is met het Bestuurscollege afgesproken dat, indien u daar prijs op stelt, enkele Cft-secretariaatsmedewerkers uw afdeling Financiën zullen bijstaan tijdens de eerstvolgende rapportageperiode. U heeft aangegeven van dit aanbod gebruik te willen maken. Op deze wijze zullen in een vroeg stadium eventuele vragen worden beantwoord en zal het Cft waar nodig de helpende hand bieden bij de totstandkoming van de diverse bijlagen, de toelichtingen daarop en de uiteindelijke rapportage zelf. Het secretariaat heeft inmiddels met de afdeling Financiën en de eilandsecretaris contact opgenomen en er is afgesproken dat het secretariaat op 12 en 13 juli bij u langskomt.